

dolghoz, ha másokért sem esedezik Isten előtt, s magat sem akarja egéblen egő áldozatul Istennek feladni. En félek rajta, hogy illyek sokan vannak Bégeny hazánkban, a' házi Gazdák között penig, kik megtanulták ugyan, hogy ő nekik Papoknak kellene lenniük, tselédgyek előtt, bentül elvén, és tanéván őket az Ur félelmére, az igaz vallásra, dítsekednekis ez áldott titulusokkal; De azonban nem tselédek ezekben tiszteket. Maga sokan jól tudják, melly igen dítéri a' Jehova Isten Abrahámot, sőt ugyan telet feldle, hogy ő igen hív, ki megtanítja az ő fiait s háza-népet az Ur parantsolatira; Ők mind az által ez ő tiszteket egymulatták mint ha nemiső reájok tartoznak tselédgyeket így tanítani

En azért ezt a' végre fordítottam nyelvünk re, hogy a' mely házi Gazdák, felindétnak Isten ül tisztekre, tanéthassák meg ebből Tselédgyeket, a' Religio fejeire. Es noha azon végre valóba jó s' Bép a' Siderius Catechese, úgy a' Palatinatusis: De azokkal úgy élhet az okos Gazda, hogy a' gyengébbeknek, könnyebbet adgyon, az elmébeiket elébis kell vinni.

Kegyelmeteknek dedikálom penig, istenes Fautorim, annyival nagyobb indulattal ez fordításokat. Mert nyilvánvalyon az igaz valláshoz a' Kegyelmetek buzgósa, a' hitnek tselédihez kedve, s' azoknak epületin való öröme, mint erre avagy tsak az en állapotomnakis éléb mozdítása, mind Isten s' mind az emberek előtt nagy bizonság. Vegye azért kegyelmetekben ebben az en háládatosságomat, és egyben s' mind ez áldott oktatásokat, jóvalya, fogadgya, egyebeknekis commendállya, sőt magais háza-népének östogassa, hogy így Istennek az Abrahámhoz való kedvét, Kegyelmetekis magán megtapasztalhassa. Meltosztásék a' mindeneknek Ura, kegyelmeteknek minden mennyei jóvaiból bőven gazdálkodni. Irtam Ultrajeatumban, 20. Junii, 1648. ébtendőben.

Kegyelmeteknek, és a' kikérs Urunk
szolgai formát vdt fel. Phil. 2. 7.

Alázatos szolgája:
M. J.

Az Istenes Tselédeknek

LELKI PREBENDA'JOK

mellyel

Az erős Istent, Abrahám félelmével tisztelő Atyak, Urak, és Gazdák, az ő reájok bizattott tselédgyeket, az igaz tudományban és keresztyeni vallásban, gyönyörűven felnevelhetik.

Üdvözülendők dolgai.

K E R D E ' S.

Mire kell leg főbkeppen és Jzuntele-
nül igyekezni, minden embernek,
ez életben?

I E L E L E T

Az Isten dűtsőetésére, és az ő lelke üdvösfegére.

(1 Cor. 10. 31. Act. 16. 30, 31. Mat. 16. 26.)

Honnet kell igazgatást vennünk, hogy arra juthassunk?

Egyedül az Isten Igejéből. (Ján. 20. 31.)

Mit hisz te Isten Igejének?

Az egyátallyában sugartatott szent Irást, mely be foglaltatik az ow és ny Testamentom könyveiben. (2 Tim. 3. 16.)

Mit sodák az ow Testamentom könyvei?

A

A

L E L K I

² A' Mofes és a' Profeták. (Luc. 24. 27.)
 Mellyek az uy Testamentom könyvei?
 Máté, Márk, Lukás és a' többi, mint a'
 mi Bibliánkban vagynak, és enis a' Biblia
 Tanuiban le irtam, le-jegyzésivel.

Miképpen mutathatni és bizonyíthatni
 meg, hogy azok a' könyvek Isten Igéje, és a'
 szent Lélek egyátallyaba sugarlotta a'
 Profetáknak és Apostoloknak?

Avagy tsak az Anya-szent-egyház bizony-
 fág-tételéből is, a' szentek alhatatosságából,
 az igazság megerősítésére tött tsudákból,
 és annak régiségéből.

(2Pet. 1. 19. Iel. 6. 19. 1 Kir. 17. 24. Ián. 3. 2.
 Jer. 6. 16. Sid. 13. 8.)

Hát mégis honnét bizonyíthatni azt meg?
 Annak irattatott szavaiból, harhatósága-
 ból, édes eggyezőségéből és eggyet értelé-
 ből, tsudálatos tudományából, felséges vé-
 géből, és ő magának a' szent Irásnak tanubi-
 zonság tétéleiből.

(Ter. 17. 1. Solt. 50. 2. Esa. 44. 24 Ter. 2. 17.
 Kijöv. 20. 1, 2. Ioel. 1. 2. 1 Cor. 11. 23. Ián. 3.
 36. 1 Cor. 1. 23, 24. Solt. 19. 8. Rom. 15. 4. Ad.
 5. 38, 39. Rom. 7. 7. Zac. 13. 2. Saph. 2. 11. Ad.
 9. 5, 20, 21. Phil. 2. 12, 13. Rom. 15. 19. 2 Cor. 4.
 8, 9, 10. Ter. 3. 15. és 49. 10. Esa. 9. 6. Dan. 9. 24.
 Mát. 1. 18. Ad. 10. 43. Solt. 119. 129, 138, 172.
 Törv. 4. 6. Ián. 20. 31. 2 Tim. 3. 16. 2 Pet. 1. 19.)

P R E B E N D A 3

Ez okok, ugy meggyőzhetnek némelly em-
 bereket, hogy ők akarmely megátalko-
 dottak legyenek is, de ezek elégségesek, az
 ő sziveknek arrúl való elhitetésekre.

Nem; Sőt a' Léleknek bizonyításais szük-
 séges, és ugyan tsak az is elég-tehető, e' végre,
 és minden-élefségű.

(1 Cor. 2. 14. 1 Ián. 2. 20, 27.)

Mitsodák a' szent Irásnak tulajdonági?

Isteni méltóság az, hitnek regulája, mód-
 gya és sinor mértéke, szükséges, tiszta, tö-
 kelletes és világos.

(2 Tim. 3. 16. Pred. 12. 12. Gal. 6. 16. Rom. 10.
 14. Solt. 12. 7. és 19. 8. Peld. 8. 9.)

Mi végre irattatott volt a' szent Irás?

Hogy minket tanétson, oktasson, meg-
 győzzön, megjobbétson és vigasztaljon.

(2 Tim. 3. 16, 17. Rom. 15. 4.)

Tartozike minden emberekre, a' szent I-
 rásnak tudása?

Igenis: Mert ez nem tsak megengedte-
 tett minden embereknek, hanem ugyan
 parantsoltatik is, hogy olvassák, halgassák és
 értelmét vegyék, vizsgálják.

(Ián. 5. 39. Törv. 17, 18, 19. Iel. 1. 3. Ad. 8. 30.)

Holott a' szent Irások, Sido és Görög nyel-
 ven irattattak volt, miképpen olvashat-
 tyák es érthetik tehát azt minden em-
 berek?

Meg kell fordítaniok, az önnön tudott nyelvekre, és magyarázniok.

(1 Cor. 14. 18, 19. Neb. 8. 8. Aét. 8. 35.)

Az Istennek ismereti.

A' szent Irás mire tanét kíváltképpen minket?

Az Istennek és a' Jesus Christusnak ismeretire. (Ján. 17. 3. Col. 2. 1, 2.)

Honnet bizonyoshatni meg, hogy vagy on Isten?

Az ő munkáiból és tsuda rételeiből, a' mellyek láttatnak: A' lelki-ismeret bizonyoság-rételeiből, a' léleknek tehetégeiből, és a' fátánnak intselkedésiből.

(Solt. 19. 1, 2. Ejsa. 41. 23. Rom. 1. 20. Aét. 14.

17. Job. 12. 7, 8, 9. Kijöv. 8. 19. és 9. 16. Rom. 2.

15. Ejsa. 33. 14. Solt. 14. 4. és 53. 3, 5. Zac. 12. 1.

Solt. 94. 8, 9, 10. Iel. 12. 7, 10.)

Honnet mégis?

Minden népeknek azon megeggyezéle-
ből, az Anya-szent-egyház alkalmaztatá-
sából, az isteneseknek megtartatásokból és
vigasztalratásokból; De kíváltképpen a'
szent Irás által. (Solt. 9. 16. és 8. 10, 11. Jer. 33.

Mitsoda az Isten?

Az Isten Lélek, kinek valósága ő maga
magátúl vagy on.

(Ján. 4. 24. Kijöv. 3. 14)

Hany Istenek vagynak?

Az Isten tsak egy állattyában; Szemellyé-
ben pedig három: Atya, Fiu és szent Lé-
lek. (Törv. 6. 4. 1 Cor.

8. 4. 6. Mát. 28. 19. 1 Ján. 5. 7.)

Mitsoda az Atyának tulajdonsága?

Hogy önnön magátúl legyen, és szüllye

a' Fiat. (Ján. 1. 18. és 3. 16.)

Mitsoda tulajdonsága vagy on a' Fiunak?

Hogy ő születteffék az Atyátúl.)

(Ján. 3. 18.)

Hát a' szent Léleknek mitsoda tulajdonjá-
ga vagy on?

Hogy ő az Atyátúl és Fiutúl származ-
zék.

(Ján. 15. 26. Rom. 8. 9. Gal. 4. 6.)

Az Isten természetete veghetetlen és meg-
foghatatlan; Hát miképpen foghattyuk
ötet elménkben?

Az ő tulajdonfági és munkai által.

(Kijöv. 34. 6, 7. Solt. 19. 1. és 8. 1.)

Mitsoda tulajdonfági vagynak az Istennek

Eő igen bölts, erős, jo, kegyelmes, igaz
irgalmas, tökéletes, igen boldog és igen
dűtsőfféges.

(Rom. 16. 27. Job. 12. 23. Mát. 19. 17. Kijöv.

33. 19. Rom. 5. 8. Solt. 145. 17. és 103. 11. és

145. 8, 9. Mát. 5. 48. Job. 35. 7, 8. Marc. 14. 61.

Rom. 9. 5. 1 Cor. 2. 8.)

A bölts Istennek munkai.

A 3 Mitsoda

Mitsodak az Isten munkái?

Azok hármak, nevezet szerént: A' Decretom, a' Teremtés, és Gondviselés.

Mitsoda az Isten decretoma?

Istennek az a' rendelése, melly által ő öröktől fogva elintézte, valami valaha lenne.
(Eph. 1. 11.)

Mitsoda a' Teremtés?

Istennek az a' munkája, melly által ő mindeneket semmiből teremtett hat napokon.
(Sid. 11. 3. Kijöv. 20. 11.)

Mitsoda formán avagy módon teremtettek mindenek?

Felsőes rendben, és igen nagy jószágban.
(Ier. 10. 12. Ter. 1. 31.)

Mi végre teremtett az Isten mindeneket?

Az ő hatalmának, jószágának, bőltsefégenek, tökéletesfégenek és szabadosságának ditséretire.
(Peld. 16. 4. Iel. 4. 11.)

Mitsoda az Isten Gondviselese?

Az a' munkája Istennek, melly által ő megtart és igazgat mindeneket, minden ő tselkedetekkel egygüt.
(Solt. 36. 6. Tim. 4. 10. Peld. 15. 3. Mát. 10. 29, 30, 31.)

Mitsodák a' kiváltsképpen való teremtett-állatok, mellyek az Ur által megtartatnak és igazgattatnak?

Az Angyalok és az Emberek.

(Sid.)

(Sid. 2. 7. Col. 1. 16.)

Mitsoda állapotja volt az embernek a' teremtésben?

Tsudálatos szent és boldog. (Pred. 7. 29.)

Miert monddod hogy az ember szent volt?

Mert ő teremtett vala az Isten képe bőltsefégen, tudosságban, igazságban és valófagos szentségen.

(Ter. 1. 26. Col. 3. 10. Eph. 4. 23, 24.)

Miben állott az ember boldogsága?

A' gyönyörű békesfégen való élésben, és az Istennel való közösfégen.

(Ter. 1. 26, 29.)

Mégis mitsoda több privilegiomi voltak embernek, az ártatlanságnak állapotjában?

Helyesztetett volt a' paraditsomban, szabadfaga volt arra, hogy a' kertnek minden fáiról egyék, ama' jó és gonosz tudásnak fáján kívül: Es bírāja volt minden földi állatoknak.

(Ter. 2. 15, 16, 17, 19. Solt. 8. 6.)

Ugy adattak volte ezek, az embernek, hogy ő úgy élhesen, mint neki tetzik?

Nem Ugy; Hanem úgy, hogy ő szolgálhasson az ő teremtőjének, a' dűtső nagy Urnak, a' ki ezokaért törvénytis adott az ember eleibe, mellyel őtet kötelezi örökke a' tökéletes engedelemre, és kiváltsképpen

8 L E L K I

valo parantsolatot is arra, hogy őtet meg-
probállya. (Jel. 4. 11. Solt. 95. 6. Rom. 2. 14.)

*Mitsoda kiváltképpen valo parantsolat
volt az?*

A' jo és gonosz tudás tájának gyömöl-
tséből ne egyél; Mert azon napon, mellyen
abból észel, halálnak halálával halfz meg.

(Ter. 2. 17.)

*Halállal fenyegettetett, a' mint hallyuk,
az ember, ha nem engedne; Hát mitsoda
igerettel biztattatott, az ő tisztinek
tselekedésére?*

Mind magának s' mind maradéksinak
megtartatásával, abban a' boldog jo álla-
patban.

(Ter. 2. 9.)

El esett ember bűnei.

*Az ember megmaradté abban, a' jo álla-
patban?*

Nem maradt; Hanem ő el esett, és el-
szakadt az Istentől, a' sátán intselkedése ál-
tal.

(1 Tim. 2. 14.)

Miképpen esett ő el?

Szabad akarat szerént vétkezvén az Isten
ellen, által hágván az ő törvényét.

(Pred. 7. 29. Rom. 5. 12. 1 Ján. 3. 4.)

Mitsoda bűn volt az, a' mellyet ő tött?

A' megtiltott gyümölsnekmegétele.

(Ter. 3. 6.)

*Az egész emberi nemzet vétkezetté az A-
dámban?*

Ige

P R E B E N D A 9

Igenis: Mert mi mind az ő ágyékiban
voltunk.

(Rom. 5. 12. 1 Cor. 15. 22. Sid. 7. 9, 10.)

*Mitsoda állapotok vagyón, minden em-
bereknek, az Adam eseti miatt?*

Mind megholtak a' bűnben, és ők a' fá-
tánnak köteles szolgái.

(Eph. 2. 1, 2.)

Hönnét tettzik ez meg?

Innét, hogy ők mindnyájan igen alkal-
matlanok, a' jora, s' a' gonosyra penig igen
hajlandok örökké.

(2 Cor. 3. 5. Ter. 8. 21.)

*Mitsoda gyümölsők származnak ebből az
eredet szerent valo romlottságból és ve-
szettsegből?*

A' gonosz gondolatok, szolások és tse-
lekedetek.

(Ter. 6. 5. Gal. 5. 19.)

*A' természetbeli embernek tselekedeti
mindenkor csak gonoszoké?*

Igenis: Mert ők vétkeznek és meg-
togyatkoznak sok dolgokban. És ez o-
káért, valamint azok léfznek ő tőlök, ugy
az Isten előttis azok gyümölségesek.

(Mát. 12. 30. Pel. 28. 9.)

*Mitsoda büntetések vettettek az emberre
azért a' bűnért?*

Minden jajok és nyavalyák, testiék, lel-
kiek, üdö szerent, és örökke valok.

A 5

(Sir al.)

(Siral. 3. 39. és 5. 16. Rom. 6. 23. Gal. 3. 10.)
 Mellyek az üdö szerezent való nyavalyássá-
 gok?

Az Isten átka, a' teremtettt-állatokon, az
 ember testén, érzékenységin, hiren-nevén,
 barátin és valamit ő kezében véssen; Sőt
 végre, ő maga a' halális rajta vagon.

(Rom. 8. 20. Törv. 28, 15, 16. és t. Rom. 6. 21.)
 Mellyek a' lelki nyavalyák?

Az ember elméjének vakfága, lelkének
 álma és tunyafága, lelkeismeretinek rette-
 gése, szive keménysége, érzékenységének
 megvettetettsége és elméjének elfordultsá-
 ga, és a' sátánnak ama' szörnyű jättzottatási
 és eltsábétási. *Esa. 6. 9. Rom. 1. 1. 8. Mát.*

27. 3. 4. 5. Kijöv. 7. 3. Rom. 1. 28. 2. Thef. 2. 11.)
 Mitsoda az örökke való nyavalyásság?

Amaz örök kárhozat. (Rom. 6. 23.)
 Minekutanna ember igy tanult arról az ő
 nyavalyásságáról, miről kell ő neki ta-
 nulni ottan, a' következendő helyen?

Azokat a' valóságos eszközöket, mellyek
 által ő kiszabadulhasson a' fellyeb megmon-
 dott nyavalyásságból és helyre-álhasson az
 elvesztett boldogságba.

(Acl. 2. 37. és 16. 30.)

A' Megváltásnak munkái.
 Mitsoda eszközök által, menekedhetünk,
 mi ki, ez nyavalyásságunkból, es helyere
 állá.

állathattyuk boldogságunkat?
 Tsak egyedül a' Jesus Christus által.

(Acl. 4. 12.)

Mitsoda a' Jesus Christus?

Az Istennek örökke való Fia, ki az üdö-
 nek tellyes voltában emberré lött, az ő vá-
 lasztottiért. (Gal. 4. 4, 5.)

Hány dolgokat kell meggondolnunk a'
 Christusban?

Az ő szemellyét és tiszteit.

(Col. 2. 9. Sid. 2. 16, 17.)

Mitsoda a' Christus szemellye?

Eő Isten és ember, őízve-szerkeztetvén,
 egy szemelyben.

(Ján. 1. 14. Rom. 9, 5. Esa. 7. 14. 1 Cor. 8. 6.)

Holott ő Isten volt, örök üdöknek előtteis,
 mikeppen lehetett ő mégis emberre?

Ugy hogy, ő fogantatott szent Lélektül,
 született szűz Máriatül, a' Profera mondása
 szerént. (Luc. 1. 35. Ter. 3. 15. Esa. 7. 14. es 11. 1.)

Miert fogantatott a' szent Lelek által?

Hogy ő minden büntül tiszta lehetne,
 mellyel mindenek megmotskoltattak, vala-
 kik rend szerént való modon születetnek.

(Luc. 1. 35. Ján. 3. 6.)

Miert volt ő Isten?

Hogy ő elvifelhetné az Isten haragjának
 terhét, az alatt való elmerülésnekül, meg-
 győzhetné a' halált, feje lehetne az Anya-
 szent.

szentegyháznak helyére állathatná az ő ké-
pét mi bennünk, meggyózhetne a' mi üd-
vösségünknek ellenségit, és azok ellen vé-
delmezhetne minket.

Miert volt a' Christus emberis?

Hogy ő a' halált mi érettünk elszenvé-
hetne és a' mi természetünket megszentel-
né; Es hogy mi bátorfággal járulhatnánk
a' kegyelemnek székihez.

(Sid. 2. 11, 14. és 4. 15. 16.)

Mitsoda a' Christusnak tisztí?

Hogy ő legyen közben járó, Istennek és
az embereknek öszvebékeltetésére.

(1 Tim. 2. 5.)

Miképpen tselekedte ő azt?

A' Törvénynek bétöltése, és az ő szen-
vedéseivel.

(Mát. 3. 15. Sid. 9. 15. Rom. 5. 10, 12, 13.)

Mit érteszte az ő szenvedéseim?

Az ő szabad-akaratheli alázatos állapot-
tyát mind testében s' mind lelkében: az ő
megfeszítettetését, halálát, eltemettetését,
és ideig a' halál birtoka alatt tartattatá-
sát.

(Phil. 2. 5, 6, 7, 8. Esa. 53. 10. Mát. 26. 38. Sid.
9. 14. Luc. 23. 33. 1 Cor. 15. 3, 4. Aét. 2. 27.)

*Nem maradté a' Christus mind örökke a
halál birtokában?*

Nem. Mert a' halál erejét el rontván,
han

harmad nap ő feltamadott, felment a' men-
nyekbe, és ült az Atyának jobbjára.

(Aét. 2. 24. 1 Cor. 15. 34. Marc. 16. 19.)

*Mellyek a' Christus Megváltói tisztinek
kiváltkeppen való részei?*

Eő Propheta, Pap, és Király.

(Aét. 3. 22. Sid. 2. 27. Solt. 110. 1.)

Miert volt a' Christus Profeta?

Hogy megjelentse mi nekünk az örök é-
letre való utat.

(Luc. 4. 18, 19.)

Miert volt ő Fő-Pap?

Hogy minekünk nyerjen igazságot és ö-
rök életet.

(Sid. 5. 9.)

*Mitsoda munkái voltak az ő Fő-Papi tiszt-
inek?*

Hogy ő magát, egylzer áldozatra vigye
mindenekért, és esedezék mi érettünk.

(Sid. 5. 1. és 7. 25. és 9. 26.)

Miert volt a' Christus Király?

Hogy megzabolázza és meghódoltassa
minden ő ellenségit; De a' maga választott
kedvesit öszvegyujtse és igazgassa.

(Col. 2. 15. Solt. 113. 1, 2. 1 Cor. 15. 28.)

Ián. 10. 18. Hag. 2. 7. Ezech. 34.

23, 24.)

*A' Christus halálának és feltámadásának
mitsoda hasznait, vesszük mi?*

Ezeket, hogy mi az által megszabadul-
tunk

tunk a' bűnek kárhozattától, büntetésétől és hatalmától: Egyízer s' mind eztis, hogy mi feltámasztatunk az utolsó napon.

(Gal. 3.13. Col. 1.14. Luc. 1.74. Tit. 2.14.

1 Cor. 15.13.)

Miképpen szabadattunk mi meg a' bűnek kárhozattától és büntetésétől?

Az Atya Isten kedvelvén és annyiba-vén a' Christus halálát, ugymint a' megváltattnak egész díját és az ő igazságának lőtt elégtételt, ingyen megoldoz és megment, főt mint egy quietál minket minden bűneinktől.

(Rom. 3.24,25. Col. 1.14.)

Miképpen váltattunk mi meg, a' bűnek hatalmától és kegyetlenségétől?

A' Christus az ő halála által, megölte a' bűnt mi bennünk, és az ő feltámadása által megelevenített minket az életnek ufagára.

(Rom. 6.3,4.)

Mitsoda hasznai vágnak, a' Christus menybe menésenek, és az Atya jobbján ülésenek?

A' mi fogságunknak fogva-vitettetése, ajándékok osztogatása, az embereknek, az ő Lelkének kiöntése az ő népére, és ő nekik való hely készítés.

(Eph. 4.8. Ad. 2.16,17. Ján. 14.3.)

Mitsoda hasznai vágnak az ő esedezésének?

A'

A' hiveknek személyek örökre megmaradnak az ő igaz voltokban ez által, és az ő tselekedetek kedves az Isten tekinteti előtt; Sőt ez által ő megoltalmaztatnak, minden ő ellenségeknél vádolások ellen.

(Pet. 2.5. Teremt 4.4. Kijöv. 28.38.)

Miképpen munkálodik ezeknek tudása, annak szivében, a' kit az Isten üdvözete-ni akar?

Igy, hogy ez viszi őtet az ő tulajdon állaptyának, elmés meggondolására, az ő bűneieért való sirásra, és az Isten haragjátul és kedvetlenségétül való félelemre, melly által az ő szive igen megtörődik meghunyaszkodik és alázatofodik.

(Jer. 8.6,7. Luc. 15.17. Ad. 2.37. és 9.6.)

Mégis tovább mit tselekszik ezeknek tudása?

Viszi mégis az embert az ő bűneinek megvallására, a' Christusnak igen nagyra és drágára bősülésére, az ő utánna való éhezésre, vágyodásra, valamig az ő kívánságát meg nem nyerheti.

(Luc. 15.19. Mát. 13.44. Esa. 55.1. Ján. 7.37.)

A' megigazultak Hiti.

Miképpen lehetünk mi részesei a' Christusnak, minden ő jo-tetemenyivel?

Tsak egyedül hit által.

(Ján. 3.16. és 1.12. Ad. 13.39.)

Mitsoda a' hit?

Egye-

tünk a' bűnnek kárhozattátul, büntetéséről és hatalmátul: Egyszer s' mind eztis, hogy mi feltámasztatunk az utolsó napon.

(Gal. 3.13. Col. 1.14. Luc. 1.74. Tit. 2.14.

1 Cor. 15.13.)

Miképpen szabadattunk mi meg a' bűnnek kárhozattátul es büntetésétül?

Az Atya Isten kedvelvén és arnyiba-vén a' Christus halálát, ugymint a' megváltattnak egész díját és az ő igazságának lőtt elégtételt, ingyen megoldoz és megment, főt mint egy quietál minket minden bűneinktől.

(Rom. 3.24,25. Col. 1.14.)

Miképpen váltattunk mi meg, a' bűnnek hatalmátul es kegyetlenségetül?

A' Christus az ő halála által, megölte a' bűnt mi bennünk, és az ő feltámadása által megelevenített minket az életnek ufagára.

(Rom. 6.3,4.)

Mitsoda hasznai vágnak, a' Christus menybe menésenek, es az Atya jobján ülésenek?

A' mi fogfágunknak togva-vitettetése, ajándékok osztogatattatása, az embereknek, az ő Lelkének kiöntése az ő népére, és ő nekik való hely készítés.

(Eph. 4.8. Ad. 2.16,17. Ján. 14.3.)

Mitsoda hasznai vágnak az ő esedezésének?

A'

A' hiveknek személyek örökre megmaradnak az ő igaz voltokban ez által, és az ő tselekedetek kedves az Isten tekénteti előtt; Sőt ez által ők megoltalmaztatnak, minden ő ellenségeknak vádolások ellen.

(Pet. 2.5. Teremt 4.4. Kijöv. 28.38.)

Miképpen munkálodik ezeknek tudása, annak szivében, a' kit az Isten üdvözeti- ni akar?

Igy, hogy ez viszi ötet az ő tulajdon állaptyának, elmés meggondolására, az ő bűneiért való sirásra, és az Isten haragjátul és kedvetlenségétül való félelemre, melly által az ő szive igen megtörődik meghunyaszkodik és alázatofodik.

(Jer. 8.6,7. Luc. 15.17. Ad. 2.37. és 9.6.)

Mégis tovább mit tselekszik ezeknek tudása?

Viszi mégis az embert az ő bűneinek megvallására, a' Christusnak igen nagyra és drágára bősülésére, az ő utánna való éhezésre, vágyodásra, valamig az ő kívánfágát meg nem nyerheti.

(Luc. 15.19. Mát. 13.44. Esa. 55.1. Ján. 7.37.)

A' megigazultak Hiti.

Miképpen lehetünk mi részefi a' Christusnak, minden ő jo-tetemenyivel?

Tsak egyedül hit által.

(Ján. 3.16. és 1.12. Ad. 13.39.)

Mitsoda a' hit?

Egye-

Egyedül a' Christuson valo , megnyn u-
govás , az üdvösségért.

(Solt. 2. 12. Act. 16. 31.)

Mitsoda a' Hitnek fundamentoma?

Istennek a' Christusban tört szabados igé-
reti , a' bűnnek borsanattya és az örök igaz-
ság felől. (Rom. 4. 20. Sid. 11. 11.)

*Mikeppen szereztetik es munkalodtatik a'
Hit mi bennünk?*

Belsőképpen a' Lélek által , ugy mint an-
nak authora , fő szerzője által; Külsőképpen
penig, az Igének predicáltatása és a' catechi-
zálás , ugy mint annak eszköze által.

(Act. 16. 14. Rom. 10. 14. Sid. 5. 11, 12. és 6. 1.)

*Mikeppen munkalodgya az Ige mi ben-
nünk a' Hitet?*

Megmutatván nekünk a' mi nyavalyá-
gunkat, és a' mi helyre-állattatásunknak igaz
eszközeit, kifiztetvén minket, hogy megaláz-
tatván, vegyük az Evangeliomnak igereteit.

(Rom. 7. 7. Gal. 3. 22. és 4. 4, 5. Mát. 11. 28.)

(Esa. 61. 1, 2, 3. Jel. 22. 17)

A' Lélek miken munkalodik az Ige által?

Az minket tanét böltsegré, hogy a' kö-
zönsegesen mondott dolgokat , szabhas-
suk kiváltképpen minnen magunkra. : Titkos-
képpen és mint egy alattomban gyámol-
gat a' kétségbe-esés ellen , támaszt és éleszt-
get mi bennünk jó kívánágokat, meglágyét-
tya.

tya szívönket, és arra vonson minket, hogy
a' Christushoz bizzunk az üdvösségért , mi-
nekelötte bennünk volna , a' vizgáltalásnak
érzése.

(Exec. 36. 27, 31. es 17. 19. és 36. 26. Solt. 51. 12.)

(Phil. 2. 13. Ián. 6. 4. Mát. 11. 28, 29.)

Mitsoda ez közök által neveltetik a' hit?

Azon predicáltatott és catechizáltatott
Igének halgatása által : Es hasonloképpen
a' buzgo könyörgés által.

(2Pet. 2. 2. Luc. 17. 5.)

*Mikeppen kell , halgatnunk az Igét , hogy
ezt a' hasznát vehessük?*

Tisztelettel , betsülettel , szelédséggel ,
örömmel , arra áhétozo kívánággal , hogy
azt megtanulhassuk és hitelt adhassunk az
igállagnak.

(Esa. 66. 2, 5.)

(Iac. 1. 21. Mát. 13. 44. 1 Pet. 2. 2. Sid. 4. 1, 2.)

Megis miken?

Elmélkednünk kell arrul , a' mit hallunk ,
és azt magunkra kell szabnunk , öszve-
vetnünk egyiket a' másikkal , és szorgalmatos-
sággal megtselekednünk , a' mit az kíván.

(Solt. 1. 2. es 119. 14, 15. Ián. 4. 53. Esa. 2. 3.)

(Luc. 2. 15.)

Buzgo Lélek Imátsági.

Mitsoda az Imátság?

Az Istennek segítségül hívása, a' Christus-
névében , melyet tészünk szível , és néha
szo-

szovalis, az ő akarattya szerént, mi magunkért, és másokértis.

(Kijöv. 14. 15. 1 Sam. 1. 13. 1 Ján. 5. 14.)

Kinek kell Imádkoznunk?

Az Istennek egyedül a' Christus nevében.

(1 Ján. 16. 23.)

Nem kelle Imádságunkban, a' mi bűneinknek kiváltképpen való megvallását tennünk?

Igenis: Még penig mind addig, valamig annak egész ismeretire és megvallására jutunk: Es eztis mi tegyük bánkodással, gyűlöléssel és szégyenléssel, szabad akaratból vádolván és kárhoztatván mi magunkat, az Isten előtt, megtörődött és töredelmes szível.

(1 Sam. 12. 19.)

Solt. 19. 13. Neh. 8. 9. és 9. 33. Zac. 12. 10.)

Az Imádságnak hány részei vagynak?

Kettő: A' Könyörgés vagy Kérés, és a' Háláadás.

Mitsoda a' Kérés?

Ollyan könyörgés, melyben mi kívánjuk az ártalmas dolgoknak megelőzését avagy elháretását, elvéttetését, és a' szükséges dolgoknak megnyerését, mellyek tartoznak vagy ez életre, vagy a' következendőre. (Esa. 37. 20. Mát. 6. 13. Solt. 6. 1, 2, 3, 4.)

Mikeppen kell tennünk könyörgésünket, hogy az meghalgattattassék?

Erte-

Ertelemmel, szükségünk érzésével, buzgósággal, bétsülettel annak elvétele felől való reménfeggel, és szeretettel.

(1 Cor. 14. 15. Mát. 11. 28. Iac. 5. 16. 17. Pred. 5. 2. 1 Tim. 1. 8. Mát. 6. 14. és 11. 25.)

Mitsoda a' háláadás?

Ollyan imátság az, melyben mi hálát adunk Istennek, az ő közönféges jósaéért, és kiváltképpen való kedveért s' kegyelmeért.

(1 Sam. 2. 1. Solt. 136. 1. és t. és 103. 1, 2, 3, 4, 5.)

Mitsodak kívántatnak a' háláadásban?

Az Istenhez való szeretet, az ő irgalmaságában való öröm, arra való kívánság, hogy másokis engedgyenek az Istennek, és ollyan igyekezet, hogy mi magunk eléb megheslünk az istenességben. (Solt. 18. 1, 2. és 126. 1, 2. és 34. 11. Törv. 8. 10, 12, 13.)

Mitsoda igazgatásnak regulája az, mely szerént kell a' mi Imátságunkat formálnunk?

Közönféges igazgató regulánk az Istennek Igéje; Kiváltképpen való penig, az Urunk Imátsága, kire ő tanétoz. z. a' Mi-Atyánk, mint mi nevezzük Magyarul.

Hány dolgokat kell meggondolnunk az Urunk Imádságában?

Hármat: Annak Előljáro-beszédét: Magát az Imádságot, és annak Bérekesztését.

Mit-

ne döllyünk azok alatt.

Melyik a' háláadás az Ur Imádságában?

Mert tiéd az ország, a' hatalom, a' dütsőfleg, mind örökké.

Ez igék nem foglalják be annak okátis, miért kérjük mi azeleb tött kéréseket, az Isten kezéből?

Igenis: Mert holott az ország, a' hatalom a' dütsőfleg az Uré, mi ezokáért bizvást hi-hatjuk ötet segítségre, szükfegünknek idején.

Mitsoda az Ur Imádságának berekesztése?

Az Amen, mely bizonyága a' mi hitünknek, és a' kért dolgokra való ohajtásunknak.

Mit jegyez az Amen?

Az ugy vagyon, avagy: Ugy legyen az.

Mit kell nekünk tselekednünk minekutana Imádkoztunk?

Eszünkbe vegyünk, mint vittük azt véghez, és mitsoda feleletet vészünk mi.

(Solt. 3. 5. és 85. 9.)

Mitsoda jotetemenyeket nyerünk mi ez által?

Felizgattya és ősztonőzi az, a' mi sziveinket a' háládatosságra, elüzi a' restseget és tunyafágot ebben a' szolgálatban, megerősíti hitünket, és felgerjelezi sziveinket buzgósággal, örömmel és szeretettel.

(Solt. 31. 21. 22. és 18. 13. és 40. 2. 3. és 4. 3.)

es 116. 1. 2. és 28. 6. 7.)

Mit kel nekünk tselekednünk, ha az Isten először, vagy másodszor is meg nem felel mi nekünk?

Igen meghánnyuk-vessük, miképpen könyörgöttünk volt mi, és megmaradgyunk buzgósággal abban, várván az Urat valamig jó válaszfal nem botsát.

(Jac. 4. 3. Luc. 18. 1. Hab. 2. 3. Solt. 5. 3. 4.)

Kitsodaknak kell Imádkozniok?

Noha az Isten megkivánnya azt minden emberektül, e' földön; de az kiváltképpen tartozik, a' vitezkedő Anyaszentegyház tagjaira.

(Mát. 7. 7, 8)

Kitsodák Imádkozhatnak a' meghalgatásnak reménsegevel?

Tsak azok, kik eltávoznak a' hamiságtul.

(Solt. 66. 18. 19.)

Kikert kell könyörögnünk?

Minden rendbeli emberekért, kik most élnek, avagy ez után elni fognak; De nem kell a' megholtakért.

(1 Tim. 2. 1. 2. Ian. 17. 20. Luc. 16. 24, 25.)

Megelégedhetneke az emberek azzal, hogy ok Imádkoznak avagy tsak kiváltképpen, avagy tsak közönsegesen?

Nem; Sőt ő nekik kell mind közönsegesen s mind kiváltképpen Imádkozniok.

(Act. 2. 42. Luc. 11. 1.)

A' Hitnek nevelésére mitsoda egyéb esz közök vagynak?

A' Sacramentomoknak méltó kiszolgáltatása és vétele.

(Ter. 17. 9. Rom. 4. 11.)
Sacramentomok vévési

Kinek kell a' Sacramentomokat kiszolgáltatni?

Tsak azoknak, a' kik törvény szerént hivattattak arra az Ecclesiátul. (Sid. 5. 4.)

Mitsoda a' Sacramentum?

A' kegyelemnek petséti. (Rom. 4. 11.)

Mitsoda szokkal fejeztetik ki a' szent I. rásban, ez a' szövetség, melly a' Sacramentum?

En léfzek te Istened, és te léfzsz en nem.

(Jer. 31. 33.)

Hany részekből áll a' Sacramentum?

Kettőből: Eggyik külső látható szent jegy, melly erre megszenteltetik, hogy megjelenesse és petsételje a' másik dolgot az elemének és a' szíwnek; második pedig a' belső kegyelem, melly a' külső által jegyeztetett dolog.

Mitsoda a' Sacramentomoknak Authora és szerzője?

Az Ur egyedül, ki a' szövetséget szerzette.

(Esa. 7. 14. és 38. 7.)

Hany Sacramentomok vagynak?

Tsak

Tsak kettő: A' keresztség és az Ur vatso-
rája. (Ján. 1. 26. Luc. 22. 19, 20.)

Mitsoda a' keresztség?

A' Christuban való beöltatásuoknak Sacramentoma, béllyege, közöslégünknek ő véle, és az Ecclesiába való bemenetelünk.

(Mát. 28. 19. Act. 9. 38.)

Mitsoda itt a' külső jegy?

A' víz, mellyel a' megkereszteltetett személy megmosattatik, belé meréttvén avagy meghintetvén Atyának, Fiunak és szent Léleknek nevében.

(Act. 10. 47. és 16. 15. Mát. 3. 11, 13, 16. és 28. 19.)

Mitsoda a' belső kegyelem, avagy a' jegyeztetett dolog?

A' bűnnek bocsánattya, és a' megszentelés.

(Marc. 1. 4. Act. 2. 38. Tit. 3. 5.)

Mitsoda állapattal es fogadással kötelezi a' Megkereszteltetett személy önnön magát?

Ezzel, hogy ő hiszen a' Christuban, és az ő bűneit elhadgya. (Act. 8. 37. Mát. 3. 8.)

Menyiszer kell az embert Megkeresztelni?

Elég egyszer: Mert a' Keresztség petséti és záloga a' mi uya' születetésünknek.

(Act. 7. 8. Tit. 3. 5.)

Kiket kell Megkeresztelni?

A' hitre megtért hit kívül valokat, és az eggyik, vagy mind ket keresztyen szüléknek és setsemő Magzatit. (Act. 8. 12. és 2. 39. Cor. 7.

B Mitsoda

Mitsoda az Ur Vatsorája?

A' mi Christusban valo megmaradásunknak és nevedésünknek Sacramentuma, a- vagy peterséri. (1 Cor. 10. 16.)

Kitsoda ennek a Sacramentomnak Authora

Az Ur Jesus Christus szerzette ezt, azon étzaka, mellyen el árultatott (1 Cor. 11. 23, 24.)

Mitsoda a' külfő jegy?

A' kenyér és Bor, ahoz tartozó tselekedetekel, ugymint megtöretésével, ki öntetésével, adásával, vevésével ételével és italával. (Mát. 26. 26, 27, 28.)

Itt a' belfő kegyelem mitsoda?

A' Christus, az ő halálának és szenvedésnek minden jótéteményivel és hasznaival.

(1 Cor. 11. 24.)

Mitsoda a' Tanétonak tiszti, ennek a' Sacramentumnak ki szolgáltatójában.

Hogy megszentelje azt, megjelentvén annak szereztesét, és hálaadással könyörögven: Egyszer s' mind a' kenyeret megtörje, és az után osztogassa a' kenyeret és a' bort, a' népnek. (1 Cor. 11. 23, 24. Mat. 26. 26, 27, 28. Márc. 14. 22. Luc. 22. 19.)

Mitsoda jelentetik ez tselekedet által?

Az Atya Istennek tselekedeti, melyben a' Christussal ő megkinál mindeneket, és ugyan hathatóképpen odais adgya őtet, a' méltó Vendégeknek. (1 Cor. 10. 16.)

Mitso

Mitsoda a' Vevőknek tisztek?

Hogy elvegyék a' kenyeret es bort, melly önekik adatott, és azt meg egyék és igyák:

(Mát. 26. 26, 27. 1 Cor. 11. 23, 24.)

Mi jelentetik ez által?

A' mi Christust elfogásunk, és ő benne hit által valo éltettetésünk és hizakodásunk.

(1 Cor. 10. 16.)

Elegé egyszer elfogni azt a' Sacramentumot?

Nem elég; Hanem azzal gyakorra kell élnünk.

(Mát. 2. 42. es 20. 7.)

Mi végre kell ezzel a' Sacramentummal elnünk?

A' mi hitünknek megerősítésére, Christussal valo közösödésünkre, és minden üdvözítő kegyelmeknek bennünk nevedésükre: A' Christus halálának emlekezetire, miglen, ő eljövend, és a' mi egymáshoz valo szeretetünknek bizonyítására.

(1 Cor. 10. 16. es 11. 26, 27. es 12. 13.)

A' kik méltatlan elnek ezzel, mitsoda veszedelmek vagon?

Azok vétkesek az Ur teste és vére ellen, és ő magoknak kárhozatot észnek és isznak.

(1 Cor. 11. 27, 29.)

Kiknek kell elniek ezzel a' Sacramentummal?

Az ollyaknak, kik az ő nyavalyáslágokat

a' bűn által, és annak orvosságát a' Christus által, tudgyak es ismerik, ezekkel együt, a' Sacramentomrul valo, tudomántis, egyfzer s' mind a' kik buzgovan ahétoznak megelegétetni az életnek kenyerével.

(Mát. 11. 28. Kijöv. 12. 26, 27. Jel 22. 17.)

Mitsoda kívántatik megis azokban, kik ez asztalhoz járulnak?

A' bűnnek meguyéttatott gyűlölése, szívbeli igyekezet, hogy meggyőzzön minden természetbeli indulatokat, és végképpen, s' jó moddal valo elhagyása ama nagy undok vétkeknek, szántszándék a' hitben valo gyarapodásra, és ahétozó kívánság felebarátink jóvára.

(Luc. 3. 12, 13. Mát. 18. 3.

L. 14. 28, 29. és t. Mát. 5. 6, 23, 24. Márc. 11. 25.)

Hát mint leszsz a' dolog, ha ember magát a' hitben gyengének ismeri, es ketelkedessel tellyesnek?

Szükség, hogy az olyan megsirassa az ő hihetetlenségét, könyörögjön a' hitért, keresse az ő kételkedésének megfektetését, és úgy törekedgyék azon, mint erőtléteflék jobban meg

(Márc. 9. 24.

Bir. 6. 36, 37. Kijöv. 12. 1, 2, 3, 4.)

Mikeppen kell megindulni es illetetni, az ember szívenek, e' Sacramentumnak vételében?

Nagy bízóséttel, örömmel es vigasztal-

talással elmélkedvén, a' külső jegyekről, és a' mit azok jegyeznek: Annak keilemetes gyönyörűségeiről es szerelméről, a' ki azokat készétette: A' mi Christussal es az ő kegyelmeivel valo közösségünkről, ez az ő hívfeges népéről. Ez által a' szíw elkészé-
tetik a' háláadásra. (Kijöv. 3. 5. Ter. 28. 17.

Száml. 16. 15. 1 Cor. 11. 25. 1 Kir. 8. 66.)

Mit kell tselekednünk, minek utánna élünk az Ur Vatsorájával?

Azon legyünk mégis, hogy találhassuk nevedését a' hitnek, szeretetnek es minden üdvöfléges ajándékoknak, inkább inkább bővölködvén minden jó teteményekben.

(Péld. 4. 18. Eze. 47. 12.

Mitsoda rendet hagyott az Ur az ő Ecclesiájában, hogy megörizteffenek az ő rendelesi, azoknak megutáltatásoktul?

A' magaviseletleneket s' rendeletleneket meg kell inteni, a' megátalkodottakat ki kell rekeszteni, es az ő esetek után megtérőket helyekre kell állatni, es vigasztalni.

(1 Thef. 5. 14. 1 Cor. 5. 5. 2 Cor. 2. 6, 7.)

Mégis a' hit Nevelési

Ez elő számlált eszközökön kívül, vagynak ke megmásokis, mellyek a' hit nevelésere hasznosok?

Vagynak: A' közonségesen es kivalképpem olvasatott sz. Irásnak olvasása es halga-

tása : A' sz. elmélkedések és beszélgetések.
(*Jel. 1.3. Aét. 13. 15. és 8. 30. Luc. 2. 51. Sid. 3. 13.*
Jan. 4. 52.)

*Eddig a' rend szerént valo eszközökrül,
mellyek által a' hit nőv ; Nintseneké né.
mely rendkivöl valokis?*

Vagnak : Es azok , a' sz. böyt, inneplés,
és a' religios szabad fogadás tetelek.

(*Luc. 5. 39. Esth. 9. 17. Solt. 50. 14.*)

Mitsoda a' sz. Böyt?

Religios magunk-megtartoztatása a' mi
hivatalunknak minden munkáitúl , és ez
életnek vigasztalásitúl , valamig illendő , és
a' szükség megengedi , hogy mi inkább meg-
alazhassuk magunkat, az Isten előtt , és szive-
sebben könyöröghessünk.

(*Esth. 4. 16. Levit. 23. 27.*)

Mikor kell böytölnünk?

A' mikor valami nehéz nyomorúságtul
félünk , avagy azt ugyan érezzükis magun-
kon , avagy fejünk felett függeni , szükölkö-
dünk valamely kiváltképpen valo áldásné-
kül , elnyomattatunk némely kiváltképpen
valo bünöktül , avagy valami nehéz dolog-
hoz akarunk fogni.

(*Esth. 4. 16. Esdr. 8. 21. Aét. 13. 2.*)

Mitsoda a' sz. Inneplés?

Rendkivöl valo hálaadás, némely emleke-
zetes megszabadétásért , valamely remente-
len

len veszedelemből , mellyet Isten előtt meg-
mutatunk vig ünneplésünkkel , ajándékoz-
ván barátinkat , és segétyén a' szükölködő-
ket. (*1 Chron. 16. 8. és 29. 10, 11. Neh. 8. 10.*
Est. 9. 22.)

Mitsoda a' kegyesztyeni Fogadás tétel?

Kellemetes ígérlet az Istennek , mellyet
teszen valamely alkalmas személy , vala-
mi szabados dologrul , mely az ő választatá-
ban vagon , hogy meg bizonyítsa szerete-
tét és haládatosságát.

(*Törv. 23. 21, 22. Solt. 116. 13.*)

*Lehető a' bennünk szereztetett és mege-
rőstetett hit haszontalan és gyümöls-
telen?*

Nem. Mert az munkálodik a' szeretet ál-
tal. (*Gal. 5. 6.*)

Mitsoda a' hitnek fő munkája?

Az megtisztéttya a' szivet. (*Aét. 15. 9.*)

Mi követi ezt?

Küszködés és hartzolás a' bün és megve-
szettség ellen. (*Gal. 5. 17.*)

Megis mi követi?

Minden gonosznak indulatinkban , és
nagy bünöknek életünkben s' magunk vise-
lésében , ellene mondása. (*Aét. 2. 38. és 19. 18.*)

Mitsoda követi hamadszor ezt?

A' jobban valo szeretet és gyönyörűség,
mely öszvekötetett a' megjobbulásra valo
B 4 fzi.

szives ohajtozással s' igyekezettel, az ő fogatkozásából, es az Isten törvénye szerént való élettel.

(Solt. 119. 6, 97. Phil. 3. 13, 14. Ad. 11. 23.)

Isten tiz Parantsolati.

Miben foglaltatik be a' törvénynek summája?

A' tiz Parantsolatokban. (Törv. 10. 4.)

Hány fele osztatnak azok?

Két Táblákra (Törv. 5. 22. es 10. 1, 2.)

Mel melyek az első Tábla Parantsolati?

A' négy első, és azokra a' tiszteinkre tanétnak, mellyekkel minden közbevetés nélkül tartozunk Istennek.

Mel melyek a' második Tábla Parantsolati?

A' hat utolsó, mellyek tanétnak felebarátinkhoz való tiszteinkre.

Mel melyik az Első Parantsolat?

En vagyok a' te Urad Istened, és t. Ne legyenek te neked, és t.

Mit kíván közönsegesen ez a' Parantsolat?

Hogy elménkben, akaratunkban, indulatunkban, és ezeknek tselekedetiben, úgy vegyük Isten a' Christusbán, hogy legyen mi Istenünk.

Mitsoda közönseges bűn tiltatik itt meg?

Minden vétkek s' fogatkozások, az Isten tiszteletinek megadáásban, mellyel ő neki tartozunk; vagy pedig azt egészen, akar rés szerént másnak adásban.

Mel melyik a' Második Parantsolat?

Ne tsinálly magadnak taragott képet, és t.

Mitsoda közönseges tisztelet kíván ez Parantsolat.

Hogy

Hogy tiszteletűk az egy igaz Istent, tiszán, az ő akaratya szerént.

Mitsoda közönseges bűn tiltatik itt?

Az Isten igaz tiszteletinek minden elhagyása, holott tőlünk az kívántatik: Es minden hamis tisztelet, mellyeket avagy mások költötenek, avagy a' magunk felettől koholunk.

Mel melyik a' Harmadik Parantsolat?

A' te Urad Istened nevéte ne vedd, és t.

Mit kíván ez közönsegesen?

Hogy mi az Ur utulufival, neveivel, tulajdonfáigival, munkáival, és rendelésivel éllyünk, ismerettel, hittel, tisztelettel, örömmel, és tisztefággal, gondolatinkban, szólasunkban és magunk viselesében.

Hát mitsoda közönseges bűn tiltatik?

Elhagyása az itt kívántatik tiszteinknek, felvéven az Ur nevéte, kellelen, avagy nem úgy, mint kellene.

Mikor vetetik fel az Isten neve máskeppen, mint kellene?

Mikor azzal élnek tudatlanul, babenásul, hitnélkül, vakmerőségből, nem igaz végre, binesképpen, hamisan, lelki-ismeret ellen, és midőn keresztényeknek nevezik az emberek magokat, s' azonban istentelenül botránkoztatoképpen élnek.

Mel melyik a' Negyedik Parantsolat?

Megemlekezzél a' Szombatrul, és t.

Mitsoda közönseges tisztelet parantsolatik itt?

Hogy az egész Szombath, avagy Ur napja, kiválástalék minden köz dolgoktul, ugymint az Urnak bentelendő nap mind közönsegesen s' mind kiváltképpen, a' bűkség, bentség es könyörületesség munkáiban.

Hát mi vetek tiltatik?

Az akkori bent szolgálatoknak minden elmulatása, avagy annak a' napnak hasontalan munkák, bebedek és gondolatok által való megferteztetése, a' mi hivatalunk

lunk avagy magunk-nyétása körül.

Mitsoda napot kell kiválasztani, melly az Urnak ugy szenteltessek?

Erköltsi és örökké-valo törvény ez, hogy egy megszenteltessek a hét napok között: Teremtésül fogva, a Christus feltámadásáig, a hetedik nap; Christus feltámadásátul fogva pedig, a hetnek első napja rendeltett, és ennek kell megis tartatni, mind örökké.

Melyik az Ötödik Parantsolat?

Tiszteljed Atyádat és Anyádat, és t.

Ki ertetik Atyánkon és Anyánkon?

Nem csak természetü bűneink, hanem minden Felső, tisztékben, idejekben és ajándékokban.

Mi ertetik a' tisztelesen?

Megismerni és vallani a' felsőséget, mely az emberekben vagy, a' jószágos tselekedet által, az ő rendekről, és illendőképpen viselni őhözájok magunkat.

Tsak az Alfobbak tisztel ertetneke itt?

Nem; Sőt a' Felsőké és egyenlőkéis.

Hát mitsoda fő tiszt parantsolatik itt?

Hogy borsalmatoson vigyázzunk arra a' rendre, mellyet Isten állatott az emberek közt, és tselekedgyük meg tisztelket, mellyekkel nekik tartozunk, az ő helyek, állapotok és gráditsok beréit.

Mitsoda az Alfobbaknak tisztel?

Alája-vertetéssel, tisztelettel és háládatossággal kell lenniük, a' Felsőbbekhez, elviselvén fogyatkozásokot, és elfedezvén beréttel azokat.

A' Felsőbbeknek tisztel mitsoda?

Hogy magokat viseljük méltóságoson, beléden, és illendő moddal, az ő Alattok valokhoz.

Hát az Egyenlőknek tisztel mitsoda?

Hogy betsüllyék egymás méltóságát, modoson viseljük egymáshoz magokat, és tisztelget tévén minden elöl egygik a' másikkak.

Melyik

Melyik a' Hatodik Parantsolat?

Ne ölly.

Mit parantsol ez közönsegesen?

Hogy minden szabados esközök által, kívánnyuk és igyekezzünk megtartani a' minnen bémellyeinket, és felebarátunk bémellyét.

Hát mitsoda Közönseges bűnt tilt?

A' magunk és felebarátunk megtartásának elmulatásat, avagy bívónkben gondolt magunk vagy az ő ártalmainak kívánásat, avagy ugyan kijelentéféttis, bönkben vagy tselekedetünkben.

Melyik a' Hetedik Parantsolat?

Ne paráznakodgyál.

Mitsoda közönseges tisztel parantsol ez?

Hogy tisztán tartasuk magunkat lelkünkben testünkben, mind magunkhoz s' mind másokhoz.

Mitsoda közönseges bűnt tiltatik itt?

A' bívnek, bebednek és tselekedetnek minden tisztalansága, annak minden okaival, alkalmatoslágival és jegyeivel.

Melyik a' Nyoltzadik Parantsolat?

Ne lopj.

Mitsoda közönseges tisztel Parantsol ez?

Hogy minden szabados esköz által, eleb mozdítsuk mind magunk s' mind felebarátunk külső állapotját.

Hát mitsoda bűnt tilt?

A' magunk, és felebarátunk jóva elebmozdításának minden elmulatásat, annak megbántásat, és hamis uton nevelését.

Melyik a' kilentzedik Parantsolat?

Ne izolly hamis tanubizonlágot, és t.

Mi parantsolatik itt közönsegesen?

Hogy mindenképpen igyekezzünk megtartani, a' magunk és felebarátunk jó hírét-nevét az igazság és jó

lelki ismeretünk szerént.

Hát mi tiltatik?

Minden fogyatkozás, megsebezni, oltalmazni és elelmozdítani a magunk és felebarátunk betsületit, minden háris védele, tsalárd gyanuslaga és vádlása magunknak vagy másoknak is.

Melyik a Tizedik Parantsolat?

Ne kívánnjad a' te feleb. és t.

Mitsoda köz tisztet parantsol ez?

Hogy a mi külső állapotunkal valoba megelégedgyünk, és bivenen kívánnjuk a mi felebarátink jóvát, minden ő hozzájuk tartozó nagy és kitsény dolgokban.

Hát mitsoda közönfeges bünt tilt?

Az elmének minden gondolatit, a bivennek kívánfágit, és a gonosznak gyönyörködtető emlékezetit, a forfával megelégedés ellen.

Jagyoné valaki, ki e Törvényt megtarthatná?

Senki nem tökéletesen. Mert az Istenelekisottan ottan elesnek, a' leg szentebbek is örökké vétkeznek, a' leg job szolgálattyokban; De mindazáltal az Isten fiainak kell járniok, járhatnak, és neminemüképpen ugyan tiszta szivelis járnak a' Törvény szerént. (Jac. 3. 2. Kijöv. 28. 36, 37, 38.)

Ján. 2. 14. Ján. 15. 15, 21. 1 Kir. 15. 5.)

Nem kelle elhagyni a' Keresztyéneknek a' jótselekedetet, látván, hogy ok azt ugy nem tehetik, mint Isten kívánnya?

Nem; sőt annal szorgalmatosabban és szivefebben kell hartzolniok a' romlottság ellen, varván az Isten lelkének segítségét, és igye.

igyekezniek nővni a' kegyelemben. (2 Cor. 7. 1. 2 Chron. 16. 9. Phil. 4. 13. 1 Pet. 2. 2. 2 P. 3. 18. Szentek Privilegiomi)

Mitsoda eszközökkel ellyen ember, hogy a' kegyelemben nevedhessek?

Egészlen meg kell az ő utait vizsgálni, ő magát megitélni, szivére vigyázni mindenkor, minden alkalmatoslással, és állapattal, árronis megvévén az üdöt, szivének a' jokkal való megtöltésére, és hitit meg kell tartani. (Hag. 1. 5, 7. 1 Cor. 11. 3. 1. 2 Tim. 4. 5. Eph. 5. 16. Sid. 10. 35, 36, 38.)

Mit tegyen mégis tovább?

Fell kell venni az Istennek egész fegyvereit, és ugy szorgalmatoson, szivefen, és alhatatoson ellyen a' kegyelemnek eszközeivel, mint egyik állapottyában, szinten ugy a' másikkbanis. (Eph. 6. 13.)

Péld. 2, 3, 4, 5. Col. 4. 2. Job. 27. 10.)

Mitsoda Privilegiomokat ad Isten az ő fiainak, ez életben, kik az ő akarattya szerént, nővni igyekeznek, a' kegyelemben?

Azok bizonyosodhatnak az ő atyai gondgyáruul ő felölök, az ő Lelkének igazgatásatul, kegyelemben való nővésekrül, és végigmegmaradásokrul. (1 Ján. 3. 1, 16. Ján. 1. 12. 1 Tim. 4. 10. Mát. 10. 30. Solt. 143. 10. C. 1. 6, 10.)

Mitsoda egyéb Privilegiomokat szolgáltat Isten mégis azoknak?

Azok

Azok megtartatnak fok nyavalyáktul, ví-
gafztaltatnak azokban, és kiszabadítatnak
azokból, tanítatnak igazán elni minden ál-
lapattyokkal, megoltalmaztatnak rettenet-
es botránkozásoktól, alkalmasítatnak íf-
meg felkelni, ha el esnek, oktattatnak istene-
sen élni, és az ígét örökfégül veszik.

(Solt. 32. 10. Ad. 16. 25. Péld. 11. 8. Siral. 3. 24.
25, 27. Phil. 4. 12. Luc. 1. 6. Solt. 37. 23, 24.

Eph. 2. 10. Luc. 8. 15.

*Minden istenesek, avagy csak némellyek
mindenkor elhetneke ez Privilegiumokkal?*

Nem. Mert némellyek ő közzülök tudat-
lanok, hihetetlenek, avagy végre igen el-
fáradtak, úgy hogy némellyek vagynak il-
lyenek; Némellyek igen tunyák, kik eze-
ket nem betsölik, és úgy nem táradoznak
ezekért, mint kellene.

*Mitsoda más akadályok fosztyák meg, a'
Keresztyent, ez Privilegiumokkal való
élestül?*

Ama rendeletlen indulatok, egymint fé-
lelem, harag, maga-szeretés, kevélység, gyö-
nyörűségekre sietés, világi fok gondok, a'
földiekhez ragaszkodás, a' jó tisztekbeli álha-
ratlanfág, kételkedésre való kéfertetek est.
fokakat megtartoztatnak attul. [Iac. 4. 1, 2.]

*Miképpen zabolázza és jobbétsa meg em-
ber, ez rendeletlen indulatokat?*

Igen

Igen nagyra betsüllye a' keresztyeni ele-
tet, szívesen könyörögjön, azok a' veszett-
fégek ellen álljon leg inkább, mellyek leg e-
rősebbek ő benne, elkerüllye a' bűn alkal-
matosságit, rejtse szívébe a' parantsolatokat,
és szabja magara a' Christus halálár, veszett-
fégenek megölésére. (Solt. 119. 11. 1. Ián. 5. 4.

*Mint győzhesse meg ember, a' hihetet-
lenfégre való kéfertetet?*

Ne hidgyen a' fatán sugarlasinak, az Isten
igassága ellen, hanem gondollya meg az I-
sten hatalmat, jószágat, változhatatlansá-
gát, elebbi irgalmasságát, ingyen kegyel-
mét az ő fiát nekünk adásában. Így az ő
erőtlenfége, méltatlansága, vigasztalást nem
érezése, őtet le nem birhattyak.

(Mát. 4. 3, 4. és 8. 2. Esa. 40. 27, 28. Jer. 31. 3.

Solt. 51. 2, 3. és 77. 11, 12. Rom. 5. 8. 9.)

Mit kell mégis tselekedni?

Azt meg kell gondolni, mitsoda ígérete-
ket tött Isten hogy őtet megtartya: mitso-
da biztatásokat adott, hogy ő hitgyen, és
mely kedves az Isten előtt, ha ő úgy tseleke-
szik. (Mát. 16. 18. és 8. 10. és 15, 28. Luc. 22.

32. 1. Ián. 3. 23. Rom. 4. 20.)

*Ez kéferteteknek meggyőzésére, mit kell
mégis megtanulnunk?*

Itélnünk kell magunk felől, nem a' min-
nen akkori érzésünkből, avagy a' bennünk
való

valo kegyelemnek, sáját különböző gyümöltseiből; Hanem a' mit az elöt érzettünk és a' mely kegyelemnek gyümöltseit mások is láttak. (Solt. 116. 11, 12, és 13. 1.)

és 51. 10. és 77. 11. 2 Cor. 2. 10, 11.)

Mi lehet mégis erre fejedünk?

Sziveinket erre igen jó megvizsgálunk, elnünk mások tanácsával: De valoha tudunk kell, hogy a' nyegés, ohajtozás, törekedés, a' mi megfáradott lelkeinknek a' kegyelem ígéretein megnyugotására, [mellyet addig soha meg nem elégéhetünk, míg a' fok kétkedések belőlünk ki nem véretnek] hozza el a' kívánt jó véget. (Solt. 4. 4, 5. 1 Thef. 5. 14. Mát. 11. 28.)

*A' léleknek gyümöltsei mindenkor megté-
tzenek a' hivekben?*

Nem; Söt azok igen megfétültek a' mi első megtérésünkben, bátorfágunk napjainban, midön elhadgyuk az első szeretetünket, a' késértetnek idején, es valami nagy bünbe vízont-esés miatt. (Luc. 5. 37, 38.)

1 Cor. 3. 3. Jel. 2. 4. Solt. 6. 1, 2, 3. és 51. 10, 11.)

Mint állathattya ember helyére az ő vízont bünbe esését?

Hirtelen meggondolván, mit tselekedett ő, meguyérván penitenciáját, bánkodással, és szégyenléssel, megsíratván büneit Isten elöt, megjobbhérván életét, és a' megkegyelme-
mezés.

mezésnek ígéretit magához kaptolván.

(Jel. 2. 5. Jer. 31. 18, 19.)

Vegsödolgok eljövési.

*Mitsoda privilegiomokkal élnek a' hivek,
mihelt ez életek elvezödik?*

Ottan elkezdetik az ő dütsöségek. Mert az ő testek a' koporsóban marad, mint nyugodalomnak ágyában, vagy drága kenet szekrényében, lelkek tökéletesen megszabadulván a' büntül, befogadtatik a' mennyei tárfa-
fágba, a' hol nézi az Istent s' a' Christust közbevetésnekül. (1 Thef. 4. 15. Jel. 14. 13.)

Mát. 5. 8. 1 Cor. 13. 12.)

*Ha ez az isteneseknek állapottyok, mi lesz
hát a' hitetleneknek?*

Az ő testek is megrothad a' koporsóban, de lelkek itéletnek és, mihelt ki mulnak, vitetik az örökke valo jajra. (Jer. 3. 19. Luc. 16. 22.)

*A' választottak boldogsága mikor jut egész
tökéletességre?*

Az itélet rettenetes naján, és a' közönfeges feltámadásban. (Solt. 17. 15.)

Ki lesz a' Biro, azon a' napon?

Az Ecclesiának Ura és kirallya, a' Christus, ki eljö igen nagy dütső és látható módon; le szálván az egekből nagy kiáltással, az Archangyal szavával és az Isten trombitájával, a' hatalmas Angyaloknak tömény ezer sokaságok szolgolván neki, felséges kirally-
fágá.

ságában, (Azt. 10. 42. és 17. 31. 1 Thez. 4. 16. 2. Mikor jő ő el? Thez. 1. 7.)

Bizonyos dolog, hogy ő eljő, De idejét nem tudhatni, hogy igy mi örökre vigyázhassunk, és készítsük az ő eljövételre magunkat. (Mát. 24. 36, 42.)

Kiket Itélő meg?

Az ő elválasztottit, és minden ellenségit, mind a' gonosz angyalokat s' mind a' gonosz embereket. (2 Cor. 5. 10. 2 Pet. 2. 4. Jud. 6.)

Holott jönek, mind a' választottak, s' mind a' gonoszok közül megrothadnak a' földben; mint Itéltetnek tehát meg?

Ugyan ezen testek, ezen állattyokban, melyben valamikor megholtak, az Isten hatalma által feltámadnak, és lelkek azokkal eggyesülnek, hogy elválhatatlanul örökre eggyüt maradgyanak. (1 Cor. 15. 42, 43.)

Mit hitgyünk azokról kik elevenen találtnak a' Christus eljövetelekör?

Egy szempillantásban elváltoztatnak azok, és ugy állattatnak a' Christus itélő székéleibe. (1 Cor. 15. 51, 52.)

Mi módon Itél a' Christus?

Igen szorosán, mind a' megítélendő személyekre, s' mind a' dolgokra nézve, melyekért itél: mindazáltal ő igen igaz itélettel itél. (2 Cor. 5. 10. Azt. 17. 31.)

Mi lesz az kimenetele, ez Itéletnek a' hitetleneken? Örök.

Örökké való elveszések, az Ur tekénteti elől, mind azoknak, kik szánt szándékból, vagy tudatlanságból megutálták az Evangeliumot. (2 Thez. 1. 7, 8, 9.)

Hát az isteneseken, mi lesz az annak kimenetele?

Istennek és a' Christusnak vilagos látása, vélek közösfülése végnek ül, és örökké való bekefégek és dütsöflégek, mind lelkekben, mind testekben, tellyesb mértekkel, hogy sem azt az ember izive most megfoghatná, vagy valamelly szent, az előt azzal élhetne (1 Ján. 3. 2. Ján. 17. 24, Phil. 1. 23. Mát. 25. 34.)

Az istenes házi Gazdákhöz való Jó Szó.

Nem kis sény oka (istenes gazdák) hazánkban, a' foktörvéntelenfégeknek, az Istent nemzetiünk elpujtására onból vértéknek ez, hogy a' gyermekek és ház-népek nem tanétnak, sem a' külső, sem a' belső dolgokban. Sok házi Gazdák ez jó tettekből majd tellyesfégesen ki mosdottak. Ez az oka ugyan is, hogy oly sűrűn hazánkban, mineműek az Atyák, ollyak a' fiak: Ravabok az Atyák, tsalárdok a' Fiak: Rébeségek az Atyák, tobzodok a' Fiak: Orvok az Atyák, s' lopok a' Fiak: Sőt ez is meg vagy on, (ne bányák az Isten féldök, hol a' gonosbokrul igazat irok) hogy Pradálók, huzókvonók az Atyák; Tolvajok, nyuzok fosztók a' Fiak. Boldog Isten! Honnet vagy on ez rettenetesség? Innet kéfégekül, hogy Abraham nem tanétotta meg, az ő házok népét az Ur utaira. En meg vallom az Istennek sok Kegyelmei Nemzetiünkben; De bizony ohajtanám, ha ott az Uy Testamentombéli kegyelmek kilyeb terjednének még a' solgákra és solgálokrais, az Ur igérete berént, melynek bőv kilövellése völt az Uy Pünköst napján. Mert a' mint en ismerem, nem tudom